

CUM SE INFORMEAZĂ ROMÂNII DIN DIASPORA - ÎNTRE RUTINĂ DIGITALĂ ȘI NEÎNCREDERE CRESCUTĂ

În diaspora românească, informarea nu mai este un act conștient, ci o rutină zilnică, automatizată de algoritmi și de timpul care lipsește. Majoritatea românilor plecați din țară află noutățile „din mers”, în pauze scurte, pe telefon, de pe rețelele sociale care le organizează și le filtrează viața.

Raportul **FakeCheck Diaspora 2025**, realizat de **MKOR Research**, oferă cea mai detaliată radiografie de până acum a modului în care românii din străinătate consumă informație. Cifrele sunt clare și, pe alocuri, îngrijorătoare: **85% dintre respondenți se informează prin Facebook și TikTok**, 68% prin grupuri de WhatsApp sau Telegram, 42% accesează presă online din România, iar doar 11% se bazează pe site-uri oficiale sau instituționale.

Aceste date definesc o realitate digitală: informația nu mai este căutată, ci livrată direct utilizatorului, printr-un flux personalizat de conținuturi scurte, adaptate profilului fiecăruia. Ceea ce ajunge pe ecranul unui român din Italia poate fi complet diferit de ce vede un român din Marea Britanie, chiar dacă amândoi urmăresc aceleași pagini. Algoritmii filtrează totul — subiectele, sursele, chiar și starea emoțională.

Dincolo de cifre: oboseala informațională

Ceea ce raportul MKOR numește „dependență de social media” este, în realitate, o formă de oboseală informațională. Mulți participanți recunosc că deschid rețelele „din reflex”, fără intenția de a se informa, și că rareori verifică ceea ce citesc. „Știrile ne găsesc pe noi”, spune un respondent.

Această formă de pasivitate digitală transformă spațiul online într-un mediu perfect pentru propagarea dezinformării. Odată ce un conținut a fost vizionat, reacționat și redistribuit, algoritmul îl ridică în vizibilitate, ignorând calitatea sau veridicitatea lui. Astfel, o fotografie scoasă din context sau o afirmație parțială pot ajunge, în câteva ore, la mii de utilizatori.

Doar **36% dintre respondenți spun că verifică o știre înainte de a o distribui**, iar 41% recunosc că nu pot distinge clar între informațiile reale și cele false. Ceilalți navighează între intuiție și oboseală: „dacă pare credibil, e probabil adevărat”.

Încrederea, moneda rară a informării

Deși folosesc zilnic platformele sociale, românii din diaspora nu le consideră surse de încredere. Raportul arată o disonanță profundă: utilizarea intensă coexistă cu scepticismul. Doar 22% dintre respondenți au încredere în știrile de pe rețele, în timp ce 29% au încredere în presa online românească și 26% în cea internațională.

Această lipsă de încredere are mai puțin de-a face cu presa în sine și mai mult cu modul în care este percepută comunicarea publică românească: fragmentată, partizană, greu de înțeles. Mulți români din diaspora au pierdut reflexul de a verifica la sursă, nu din dezinteres, ci dintr-o neîncredere generalizată în toate instituțiile.

„Nu mai știi pe cine să crezi”, se spune frecvent în focus-grupurile derulate de **Encore Research**. Aceasta nu este o constatare superficială, ci un diagnostic social. Lipsa reperelor stabile duce la o informare „de proximitate” – oamenii cred mai degrabă ceea ce spune cineva din comunitatea lor decât o autoritate sau un site de știri.

De ce se informează, totuși, despre România

Unul dintre aspectele cele mai interesante din cercetarea MKOR este motivația: de ce mai urmăresc românii din diaspora știrile din țară?

Pentru 62%, scopul principal este „să rămână conectați cu România”. Doar 18% urmăresc presa din țară pentru a lua decizii politice sau economice. Restul o fac din nostalgie, curiozitate sau pentru a avea despre ce vorbi în cercurile românești din străinătate.

Informarea devine, astfel, un act de apartenență culturală, nu doar o nevoie cognitivă. Oamenii citesc știrile despre România pentru a-și confirma identitatea, pentru a simți că fac parte dintr-un spațiu comun. De aceea, dezinformarea nu lovește doar raționalul, ci și emoționalul. O știre falsă care confirmă o frustrare personală devine, în mod paradoxal, mai credibilă decât un comunicat oficial rece.

Soluția: alfabetizarea media ca formă de cultură civică

Proiectul **Verificat pentru Diaspora** pornește exact de la aceste constatări. Dacă majoritatea românilor din străinătate nu au timpul sau instrumentele pentru verificare, soluția nu este să le cerem „să se informeze mai atent”, ci să le oferim unelte adaptate realității lor digitale.

Ghidurile practice, infograficele și articolele analitice publicate pe platformă traduc alfabetizarea media într-un limbaj simplu, aplicabil în viața de zi cu zi. Cum verifici o știre în trei pași, cum recunoști o fotografie falsă, cum funcționează algoritmii — toate aceste resurse sunt concepute pentru un public care are încredere în oameni, nu în sisteme.

Diaspora românească nu duce lipsă de inteligență, ci de timp. Iar timpul este exact moneda pe care dezinformarea o exploatează.

Verificat pentru Diaspora propune o nouă formă de informare: lentă, critică, empatică. Nu pentru a convinge, ci pentru a reconstrui încrederea în discernământul individual. Pentru că adevărul, în era digitală, nu se găsește — se cultivă.

Citește integral raportul MKOR 2025 pe www.verificatpentrudiaspora.ro

**Proiect finanțat de Departamentul
pentru Români de Pretutindeni**

DEPARTAMENTUL PENTRU
ROMÂNII DE PRETUTINDENI